

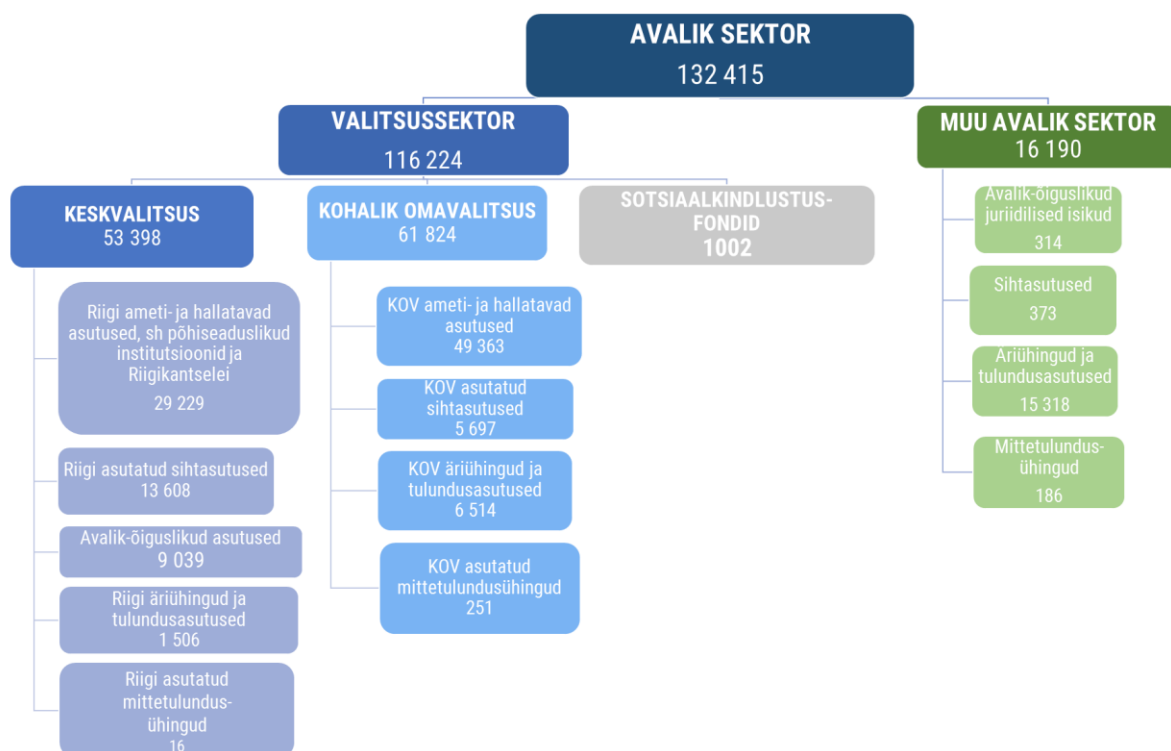
Ametnike palkade avalikustamise põhimõtted ja palgaandmete koondnäitajad 2019. aastal

1. Ametnike palkade avalikustamise põhimõtted ja avalikustatud palgaandmete koondnäitajad

1.1. Ametnikud

- Avalik sektor jaguneb valitsussektoriks ja muuks avalikuks sektoriks.
  - Valitsussektor jaguneb omakorda kolmeks: keskvalitsus, kohalik omavalitsuse üksused ja sotsiaalkindlustusfondid.

Joonis 1. Keskmise töötajate arv avalikus sektoris 2018. a.

Andmeallikas: Rahandusministeeriumi saldoandmikud 26.04.2019 seisuga

- **Avalikus teenistuses** on isikud, kes töötavad riigi ametiasutuses ja kohaliku omavalitsuse üksuse ametiasutuses. Riigi või kohaliku omavalitsuse üksusega avalik-õiguslikus teenistus- ja usaldussuhtes olev isik on **ametnik** ja töösuhtes olev isik on **töötaja**. Riigi ametiasutustes töötavates ametnikest 55% on eriteenistujad (s.o. politseiametnikud, kaitseväelased, päästeametnikud, vanglaametnikud).

1.2. Ametnike palkade avalikustamine

- Ametnike palgad avalikustatakse Rahandusministeeriumi kodulehel:
<https://www.rahandusministeerium.ee/et/riigi-personalipoliitika/palgapoliitika>
  - Avalikustatakse kõigi riigi ja kohaliku omavalitsuse üksuste ametiasutuste (sh ministeeriumid, ametid ja inspeksioonid, linna- ja vallavalitsused) ametnike palgad.
  - Kuni 2013.aastani avaldas iga asutus ise oma veebilehel asutuses töötavate ametnike palgad. Alates uue avaliku teenistuse seaduse jõustumisest 2013.aastal avaldatakse ametnike palgad keskselt Rahandusministeeriumi kodulehel.

- Igal aastal, hiljemalt 1. mail avalikustatakse avalikus teenistuses ehk riigi või kohaliku omavalitsuse üksuste ametiasutustes töötavate ametnike palgaandmed kahes jaotuses:
  - jooksva kalendriaasta põhipalga andmed 1. aprilli seisuga ja
  - eelmise kalendriaasta kogupalga andmed.

1.3. Palkade avalikustamise põhimõtted ja alus

- Avaliku teenistuse seaduse alusel avalikustatakse **hiljemalt 1. mail** Rahandusministeeriumi veebilehel:
  - ametnike põhipalk jooksva kalendriaasta seisuga (kokkuleppeliselt 1. aprilli seisuga);
  - ametnike põhipalk ja muutuvpalk ning tema teenistusülesannete täitmisest tulenev muu tulu kogusummana eelmise kalendriaasta kohta;
  - nii tähtajatutele kui tähtjalistele ametikohtadele nimetatud ametnike palgad.
  - Lisaks ametnike palkadele avalikustatakse:
    - Avaliku teenistuse seaduse § 7 lõikes 6 nimetatud töölepingu alusel töötavate poliitiliste nõunike ja abide¹ töötasu.
    - Asutuste koosseisu kuuluvate kõrgemate riigiteenijate (minister, riigisekretär, õiguskantsler, riigikontrolör jt) ametipalgad, kelle palgakorraldust reguleerib kõrgemate riigiteenijate ametipalkade seadus. Nimetatud seaduse alusel on näiteks ministrite igakuine ametipalk ühesugune, kuid aasta kogupalga andmed võivad erineda tulenevalt puhkuste kasutamisest, haiguspäevadest vmt. Sarnane printsiip kehtib ka kantsleri ametikoha puhul, kelle põhipalk on 90 protsenti ministrile makstavast ametipalgast.
    - Linnapeade ja vallavanemate palgaandmed, kelle puhul linna- või vallavalitsus on vastavad andmed esitanud. Andmete esitamine ei ole seadusega kohustuslik, vaid on läbipaistvuse ja võrreldavuse huvides rahandusministeeriumi soovitus.
- Avaliku teenistuse seaduse kohaselt võib ametniku põhipalgale maksta kalendriaasta jooksul juurde muutuvpalka kuni 20 protsenti ametniku aastasest põhipalgast.
  - Ametniku aastane põhipalk arvestatakse **määratud põhipalga järgi** (kuupõhipalk*12), kuid avalikustatakse ametniku **väljateenitud** põhipalk, mistõttu teatud juhtudel (nt kui ametnik on olnud pikalt töövõimetuslehel, kasutanud tasustamata puhkust vms) võib muutuvpalka osakaal avalikustatud andmete põhjal näida veidi kõrgem kui 20 protsenti.

1.4. Ülevaade ametnike palkadest ja palgakorraldusest

Avaliku teenistuse palgakorraldus on **detsentraalne** – tasustamissüsteem on paindlik ning põhiotsused võetakse vastu asutuses.

- Iga asutus kehtestab oma **palgajuhendiga** asutuse põhipalgaastmestiku ja kirjeldab ära palgasüsteemi, sh palgakomponendid.

---

¹ Isikud, kes täidavad Riigikogu esimehe, aseesimehe või fraktsiooni, peaministri, ministri, volikogu esimehe või aseesimehe või fraktsiooni, vallavanema või linnapea või valla- või linnavalitsuse liikme juures abistavaid või nõustavaid ülesandeid kuni nimetatud isiku volituste või fraktsiooni tegevuse lõppemiseni. Selline abistavaid või nõustavaid ülesandeid täitev isik teeb tööd tähtjalise töölepingu alusel.

- Asutuse palgajuhend avalikustatakse asutuse veebilehel.

Tabel 1. Ametnike palgaandmed ametiasutuse tüübi järgi.

	Keskmine kuu põhipalk 01.04.2019	Muutus võrreldes 01.04.2018	Muutus % võrreldes 01.04.2018	Keskmine kuu kogupalk 2018. a	Muutus võrreldes 2017. a	Muutus % võrreldes 2017. a
Ametnikud kokku	1588	140	8,8%	1754	170	10,7%
Riigiametnikud	1603	158	9,8%	1750	148	9,2%
KOV ametnikud	1531	82	5,3%	1769	254	16,7%
Riigi ametiasutused						
Ministeeriumid	2282	163	7,1%	2433	239	10,9%
Ametid ja inspeksioonid	1455	146	10,0%	1557	142	10,0%
Siseturvalisusasutused, Kaitsevägi ja Kaitseliit	1348	167	12,4%	1533	120	8,5%
Prokuratuur ja kohtud	2053	225	10,9%	2053	158	8,3%
Põhiseaduslikud institutsioonid ja Riigikantselei	2483	179	7,2%	2758	219	8,6%
Hallatavad riigiasutused**	1927	30	1,6%	1994	79	4,1%
KOV ametiasutused					0	
Narva Linnavalitsus	1422	17	1,2%	1636	193	13,4%
Pärnu Linnavalitsus	1335	63	4,7%	1289	35	2,8%
Tallinna Linnavalitsus	1682	22	1,3%	1820	95	5,5%
Tartu Linnavalitsus	1478	131	8,8%	1676	205	13,9%
Muud kokku	1495	102	6,8%	1810	359	24,7%

* Ametite ja inspeksioonide hulka lisandus Riigi Tugiteenuste Keskus

** Sisekaitseakadeemia ja Riikliku Lepitaja Kantselei

Andmeallikas: 30.04.2019 avalikustatud ametnike palgaandmed.

- Ametnike keskmine kuupalk 2018. aastal oli 1754 eurot. 2018. aastal eraldati riigiasutustele üldiseks palgakasvuks lisavahendeid 2,5% palgafondi, palgakasvule on mõju avaldanud ka erisihtrühmadele eraldatud lisavahendid – nt siseturvalisuse valdkonna osade töötajate palgafondi suurendati 2018. aastal 4,5%, sellesse sihtgruppi kuuluvate riigiametnike arv on suur (politseiametnikud, päästeametnikud, vanglaametnikud). KOV ametnike keskmine kuupalk 2018. aastal oli 19 eurot kõrgem kui riigiametnikel.
- Muutuvpalga osakaal kuu kogupalgast 2018. aastal ühtlustus: riigi ametiasutustes 5,8% ning kohalike omavalitsuste ametiasutustes 5,7%. Riigi ametiasutustes oli kasv 0,6 protsendipunkti, kohaliku omavalitsuse ametiasutustes toimus langus 2 protsendipunkti vastukaaluks 2017. aasta 1,7 protsendipunktilisele tõusule.